

EL MÓN DE LES GORGÒNIES I ELS CORALLS

EL MÓN DE LES GORGÒNIES I ELS CORALLS

Les gorgònies i els coralls formen part d'un dels hàbitats marins amb més biodiversitat: el coral·ligen.

Hi trobem molts organismes sèssils, o sigui fixats a la roca, com algues calcàries, briozous, esponges, poli-quets, tunicats... però les gorgònies i els coralls són els més vistosos per la seva grandària i per la seva forma arborescent. Formen veritables boscos que esclaten de color il·luminats per la nostra llanterna.

Les gorgònies i els coralls, a més de donar estructura a un hàbitat, són un excel·lent indicador de l'estat de conservació del fons de la Costa Brava. Malauradament es veuen amenaçats per l'escalfament de l'aigua de mar pel canvi climàtic.

ÉS UNA GORGÒNIA O UN CORALL?

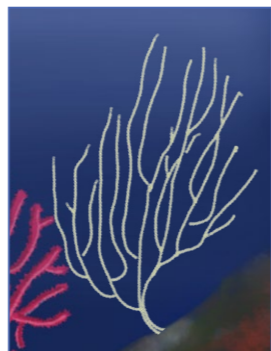
Tots dos pertanyen al grup dels cnidaris i la part que veiem a primer cop d'ull són les branques formades per centenars de petits pòlips, que són els veritables protagonistes. Tant en les gorgònies com en els coralls el pòlip tenen una corona de tentacles que envolta la boca, i malgrat la seva mida petita són observables a simple vista.

La diferència entre coralls i gorgònies es basa en la seva consistència, els coralls tenen l'estructura més rígida, amb un creixement més lent i no formen branques tan llargues com les gorgònies, que – més flexibles—podem veure moure's amb les corrents marines.

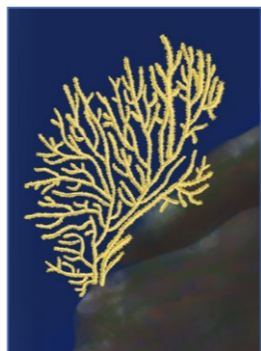
És fàcil distingir entre les espècies més característiques de gorgònia, ja que les identifiquem pel color: la gorgònia vermella (*Paramunicea clavata*), la gorgònia blanca (*Eunicella singularis*) o la gorgònia groga (*Eunicella cavolinii*).

Gorgònia vermella
Paramunicea clavata

Gorgònia blanca
Eunicella singularis

Gorgònia groga
Eunicella cavolinii

CORALLS, GORGÒNIES I MEDUSES, QUINA RELACIÓ HI HA?

A primer cop d'ull es diria que cap, uns viuen enganxats a les roques i formen colònies mentre les meduses són empeses pel corrent; uns són minúsculs i les altres poden arribar a mesurar més de 20 cm; uns no tenen depredadors mentre que les meduses formen part de la dieta de molts animals marins...

Però tots pertanyen al mateix grup, els cnidaris, i entre d'altres coses tenen en comú la forma en què capturen l'aliment en suspensió amb els tentacles o l'alt percentatge d'aigua en la seva composició. També la capacitat urticant –de fet el nom cnidari fa referència a aquest fet-- ja que uns i altres tenen cèl·lules especialitzades que provoquen picor i molèsties si són tocadés.

Acàlef luminescent
Pelagia noctiluca

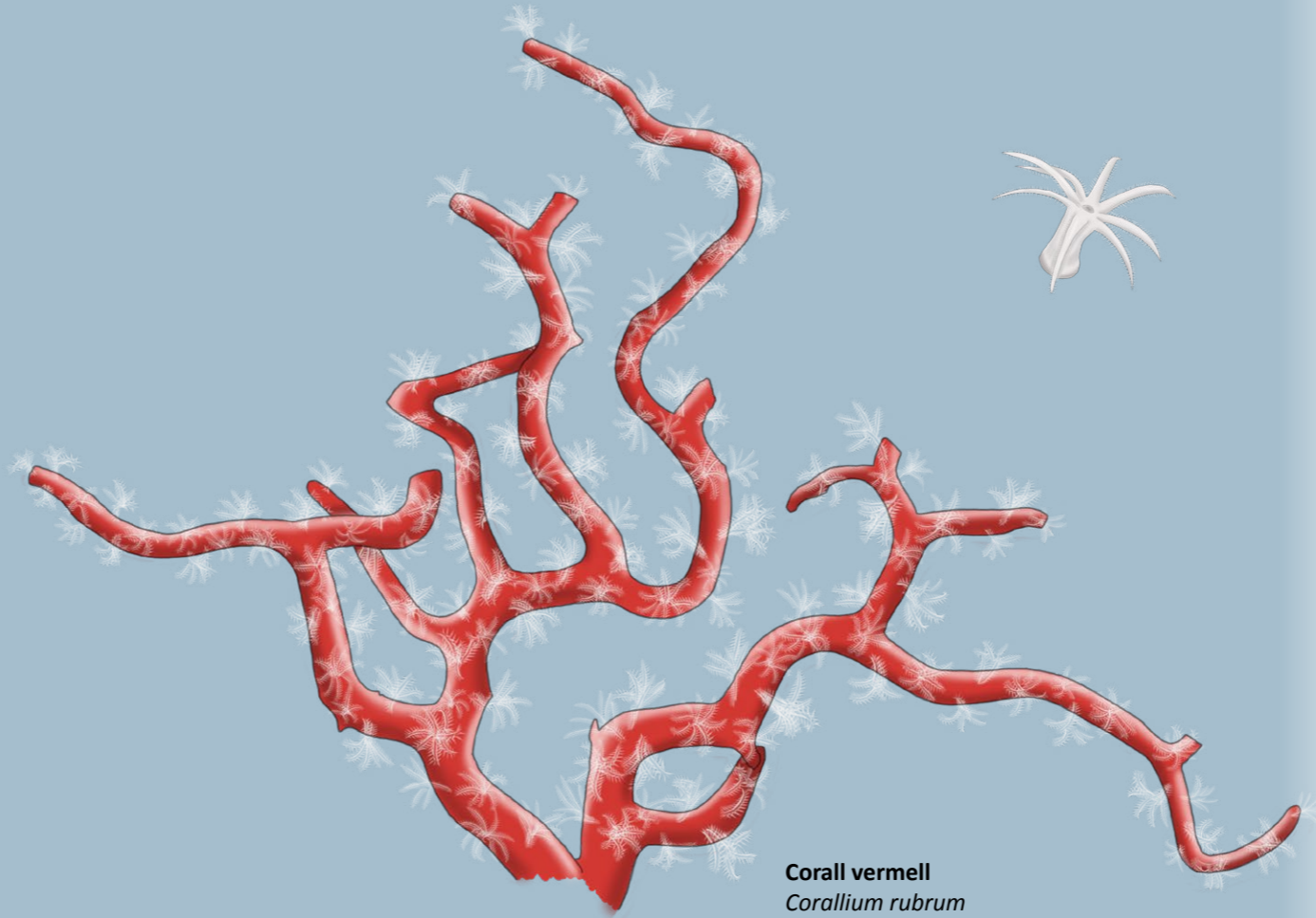
UN CREIXEMENT MOLT LENT I DIFICULTÓS

Habitualment les colònies creixen perpendiculars al corrent i formen branques que s'obren com un ventall per augmentar la superfície de contacte amb l'aigua. Cada pòlip es manté amb els tentacles oberts esperant que el corrent hi acosti l'aliment en suspensió.

El creixement varia entre espècies, però és molt lent, d'entre 3 i 5 mil·límetres l'any, essent les gorgònies blanques les de creixement més ràpid.

És per aquest motiu que s'ha de tenir molta cura en visitar zones de gorgònies i coralls, ja que qualsevol cop les pot trencar i triguen molt a recuperar-se.

En el cas de la gorgònia vermella, entre la primavera i l'estiu podem observar unes petites boletes liles als peus de les branques. Són postes d'ous, que seran dispersats pels corrents marins i crearan noves colònies allà on vagin.

EL CORALL VERMELL

A diferència de les gorgònies i d'altres coralls és una espècie d'interès pesquer amb una regulació específica i es pot pescar però amb llicències especials i amb limitacions. Durant anys se n'han fet importants extraccions a causa del seu alt valor econòmic -se l'ha arribat a anomenar "or vermell"--, fet que en va fer perillar la subsistència.

És un dels coralls amb creixement més lent i existeix quasi exclusivament al Mediterrani. Per créixer necessita roques dures on adherir-se i poca llum.

ON OBSERVAR-LOS

La Costa Brava és una zona rica en gorgònies i coralls i hi ha molts llocs on formen colònies esplèndides.

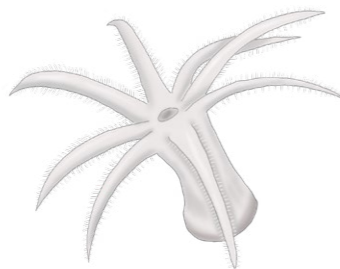
La seva distribució ve determinada per la llum i es veuen a partir d'uns 10-15 metres de profunditat i fins i tot menys en el cas de les gorgònies blanques i d'algunes espècies pròpies del fons sorrenc.

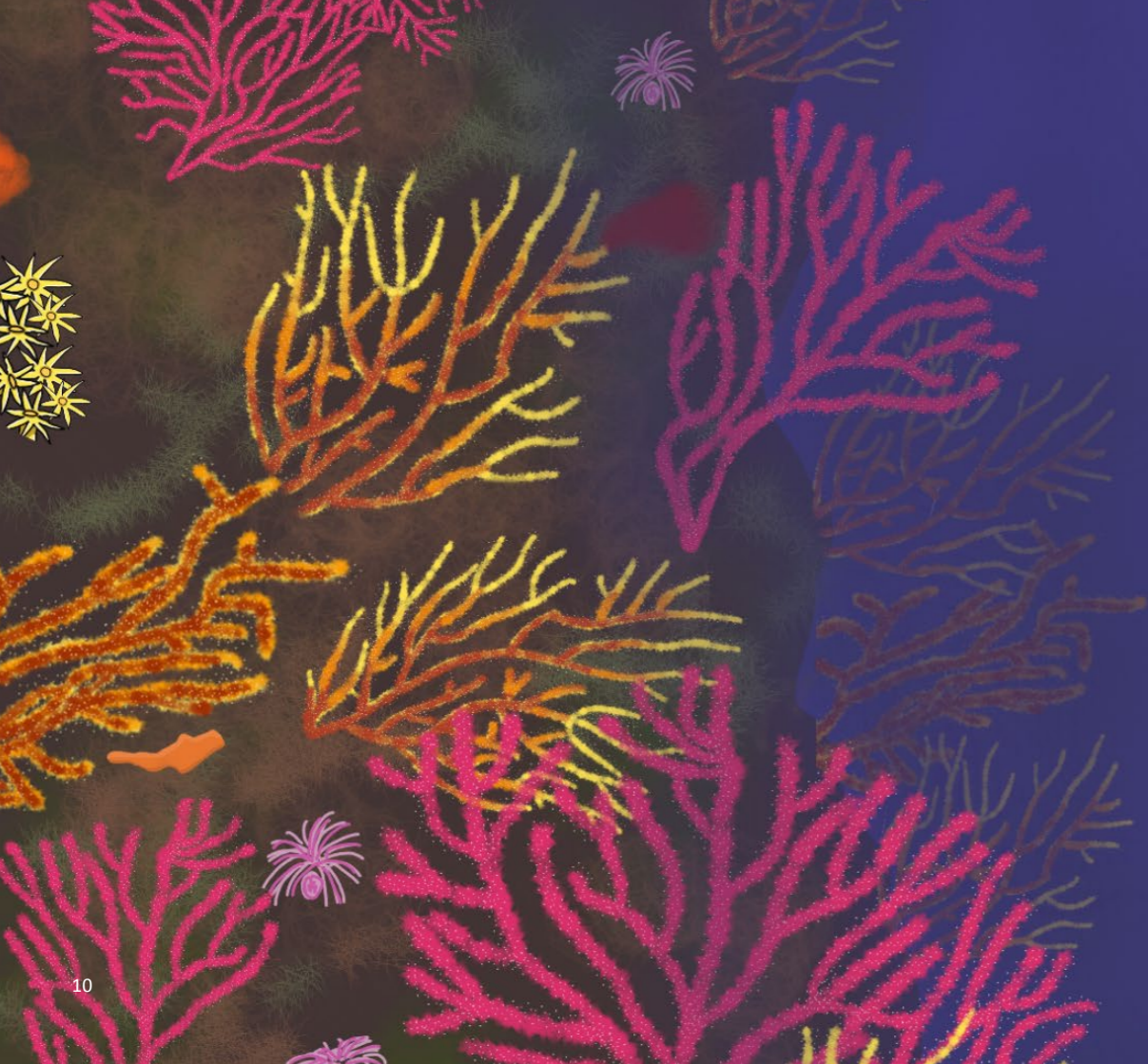
Els llocs més adequats per les gorgònies de colors són les parets verticals amb corrents, on arriben a formar veritables tapissos multicolors. El corall es troba a més de 20 metres de fondària i al sostre de les coves, on creix de cap per avall.

COM OBSERVAR-LOS

Si els observem en el seu conjunt no haurem d'acostar-nos massa, ja que a mitja distància és com més llueix l'entramat que formen. Per tal de veure els pòlips ens acostarem pausadament, però sense arribar a una distància que pugui generar un impacte.

És imprescindible dur un llum per tal de gaudir plenament de l'espectacle de colors que ens ofereixen.

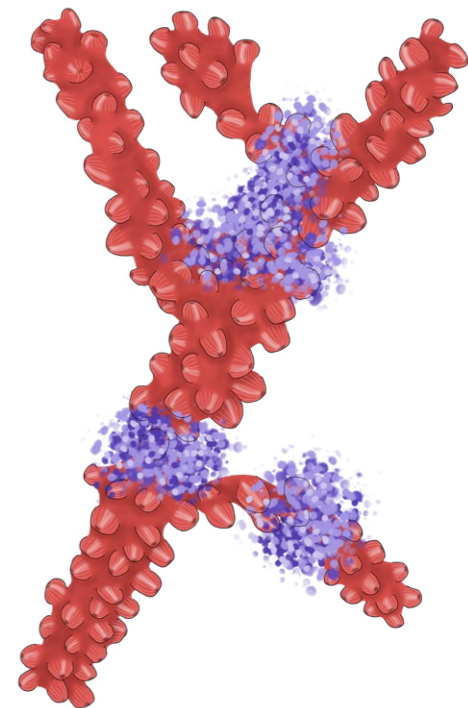
PRECAUCIONS

Les branques són fràgils i un cop les pot trencar fàcilment. Triguen anys en recuperar-se, per això en aquest entorn cal tenir especial cura de la flotabilitat i de dur tot l'equipament ben subjecte.

I TAMBÉ

És interessant saber que quan un tros de corall o gorgònia cau al fons no mor immediatament, és en cobrir-se de sediments que els pòlips no poden sobreviure i moren. Per això es realitzen projectes de conservació per “rescatar” branques trencades i intentar la seva reimplantació.

Al coral·ligen també trobem algues calcàries, briozous, esponges, poliquets, tunicats... Us recomanem veure l'eix **Sense cap ni peus**, per saber-ne més i gaudir a fons de cada immersió en aquest hàbitat.

Realització:

Associació de Centres Turístics Subaquàtics Costa Brava Sub

Coordinació:

Teresa Marquès

Disseny i maquetació:

Alexandra Ulpat (CODI Comunicació i Disseny)

Idea original, textos i il·lustracions:

Bufalvent. Estudi de la Mediterrània

Ona Font i Xavier Munill

Projecte cofinanciat pel Fons Europeu Marítim i de la Pesca